

©Tomi Tirkkonen

Borgtronin punk-piirtäjä

Otto Sinisalo

Jyrki Nissisen sarjakuvissa kohtaavat punk, surrealismi ja pop-kulttuurin hämmäret aallonpohjat.

Proffan kellari -baari Turussa lauantaiaamuna 4. marraskuuta 2006. Necrocomicon-sarjakuvatapahtuma läheisissä Savolaisen osakunnan tiloissa on alkanut kaksi tuntia sitten, mutta reippaimmat sarjakuvaharrastajat ovat aloittaneet festivaalin jo edellisenä iltana Turun ravintoloissa ja jatkavat niitä nyt baarissa. Päivästä on tulossa pitkä.

”Kirjoita siihen, että Jyrki Nissinen vie kaikki meidän naiset”, neuvoo naapuripöydässä päivystävä sarjakuvapiirtäjä, kun Jyrki Nissinen saapuu haastatteluun.

Nissinen on tuottelias omakustannesarjakuvien tekijä, jonka tuotannossa nyrjähtänyt näkökulma todellisuuteen yhdistyy tiedostetulla huonolla maulla kerrottuihin vitseihin. Vuonna 2005 ilmestyi ensimmäinen pitkä albumi, Kiihkeit maantiesuolan imeskelijät. Nissisen viimeisin hanke on neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Borgtron-sarjakuvalehti. Se kronikoi maailman kurjaonnisimman mutantin kammottavaa arkea kolmatta

sukupuolta edustavan vaimon ja surrealististen vastoinkäymisten ikeessä.

Mies luonnossa haastaa stereotyyppin introvertista sarjakuvataiteilijasta. Ulospäinsuuntautunut ja sanavalmis Nissinen vaikuttaa myös Jumalan ruoska-punk-yhtyeen solistina. Hän on myös yksi Necrocomiconin järjestäjistä. Lavaohjelman, sarjakuviansa myymisen ja bändikamojen roudaamisen välissä Nissinen ehtii hetkeksi istua haastateltavaksi.

Nonsense Nintendo

Vuonna 1982 syntynyt Nissinen vietti lapsuutensa Vieremällä Ylä-Savossa.

”Olen piirtänyt lapsesta asti. Kaikki lähti siitä, että tehtiin velipojan kanssa oppaita Nintendo-peleihin, joita ei ollut olemassa. Piirsin ennen kuin osasin kirjoittaa: sanelin äidilleni, joka kirjoitti tekstit kuviin”, Nissinen kertoo.

Punk-musiikilla ja sarjakuvalla on perinteisesti ollut yhtymäkohtia. Molempien omaehtoisuus on vetänyt Nissistäkin puoleensa. Omakustannesarjakuvia myytiin Jumalan Ruoskan keikoilla.

”Yhdeksänkymmenluvun puolivälissä oli kaupallisen punkin aalto, jonka

Borgtronin elämä on jatkuvaa tuskaa ja nöyryytystä.

Vainajan velat -lehtien sarjat on julkaistu kokoelmana "Nuolee kuin eläin sipsiä".

kautta löytyi Terveet Kädet, Maho Neitsyt, Dead Kennedys ja Hedelmäpommi -maailman paras yhte, muuten. Parasta punkissa on sen asenne, se että tekee juuri sitä, mitä tekee ja antaa muiden tehdä omiaan. Tai niin sen ainakin pitäisi olla."

Omien juttujen tekemiselle ei kuitenkaan löytynyt välitöntä kannustusta.

"Opinto-ohjaaja koulussa kehotti hankkimaan oikean työn ja sanoi, että

taidetta voi sitten tehdä omalla ajalla. Mietin kokki- ja maatalouskouluja ja kävin tietokonekoulunkin pääsykokeissa vessassa itkemässä. Sittemmin annoin itselleni luvan tehdä, mitä tykkään."

Limingan taidekoulun sarjakuvalinjalla Nissinen otollisen ympäristön toteuttaa itseään.

"Ensimmäisen vuoden olin Keijon [Ahlqvist] püskan alla. Toisena vuonna

tein enemmän omaehtoisesti. Liminka oli melkein pä parasta aikaa elämässäni. Niihin aikoihin alkoi tajuta, mitä haluaa tehdä."

Limingassa Nissinen tutustui Hannu Eskoon, Lari Rantakoskeen, Pekko Rinkiseen, Jukka Tilukseen, Matti Veekamoon ja Petri Viippolaan. Yhdessä nuoret miehet perustivat Happy Horse Comics -pienkustantamon, jolla on jo toistakymmentä julkaisua.

"Me tullaan hyvin toimeen, vaikka olemme tekijöinä erilaisia. Happy Horsella ei ole yhteistä taiteellista linjaa. Meitä yhdistää semmoinen veijarimainen henki: tehdään tosissaan, muttei totisesti. Happy Horse on roskakustantamo, kaikki ovat jonkinasteisia raikulipoikia."

Gremlarit Napakympissä

Nissisen sarjakuvissa kummittelevat jo melkein unohtuneet popkulttuuri-ikonit: Alf ja Gremlins-möröt saattavat yllättäen harhailla kuvaan. Assosiaatiosta toiseen poukkoilevat tarinat pysyvät koossa, mutta olisi helppo olettaa niiden olevan suurilta osin improvisoituja. Totuus on toinen.

"En ole koskaan tykännyt tajunnanvirrasta. Eikä näitä kamoissa tai kännissä tehdä. Teen juonellisia juttuja. Niissä on logiikkansa, vaikkei sillä logiikalla ole välttämättä tämän maailman kanssa mitään tekemistä. En tee mitään arjen absurdismia, vaikka haen aiheita arkitodellisuudesta - mietin, miten asiat voisivat mennä. Jutut, joissa ei tapahdu mitään, voivat olla yhtä lailla hauskoja. Maailma on täynnä hauskoja visioita. Gremlins-elokuvan katsominen voi olla

Nissisen ensimmäiset sarjat syntyivät elävöittämään koulunkäynnin tylsyyttä.

hauskaa; Napakymppi esimerkiksi on tragikoominen, angstinen ohjelma.”

Sarjakuvissaan Nissinen leikittelee Suomen kielellä, vääntelee sanoja tarpeisiinsa ja yhdistelee puhe- ja kirjakieltä.

”Sarjakuvieni kirjoitusvirheet ovat tahallisia. Tykkään leikkiä Suomen kielellä ja pidän siitä, miltä jotkin sanat kuulostavat: muna, pano, otto. Luonnosvihkoon kirjaan toisinaan kuulemiani otollisia lauseita, joita käytän tarpeiden mukaan.”

Borgtron syntyi osittain Nissisen halusta koetella rajojaan.

”Väitettiin, ettei säännöllisesti ilmestyvän omakustanteen tekeminen olisi mahdollista. Piti kokeilla. En ota stressiä. Tekeminen ei ole vaikeaa, saan yhden lehden tehtyä kuukaudessa. Borgtronin ulkonäkö syntyi, kun yritin piirtää ulkomuistista King Hiss -hahmoa He-Man-sarjasta. Nimen keksin, kun olin Kuopiossa juhlimassa kouluun pääsyä ja näin hautausmaan kivessä nimen Borgmaster.”

Maa on voimaa

Tätä nykyä Nissinen opiskelee kuvataiteita Turun taideakatemiassa. Opiskelu ei ole hidastanut julkaisu-aihtia. Keväällä 2007 ilmestyy Zum Teufel -kustantamon julkaisemana Nuolee kuin eläin sipsiä, joka on koostealbumi vanhoista Vainajan velat-omakustanteista sekä uusi Borgtron. Syksyllä on luvassa pitempi albumi työnimeltään ”Yli 10 000 koiran koiranäyttely.”

Miggi Hiirikään ei ole Nissiselle pyhä.

”Olen kasvanut maatilalla, jossa oli koko ajan helvetisti töitä. En vain osaa levätä. Se on toisaalta vaivatonta, ei jää miettimään jo piirrettyjä juttuja. Sarjakuvan ohella lähinnä maalaan ja piirrän. Minulle on toisarvoista, millä tekee -minkä vain tekniikan voi valjastaa omaan

käyttöön”, hän kertoo.

”Kiinnostavia juttuja on maailma täynnä. Tehkää enemmän, älkääkö miettikö liikaa”, päättää Nissinen haastattelun kysyttäessä terveisii Sarjainfon lukijoille.

Nissisen optimistisessa toimeliaisuudessa on jotain perin sarjakuvahahmo- maista. Myöhemmin festivaalin lava-ohjelmassa hän antaa haastattelun puhe- en äänenmuuntimeen. Necrocomiconin iltabileissä Jumalan Ruoska nousee laval- le. Eläimen lailla poukkoileva Nissinen karjuu lyrikoita mikrofoniiin samalla kun bändin soittajat pistävät parastaan. Setin loppupuolella esitetään Necrocomiconin tunnushymni.

”Jumalauta sarjakuvat kiinnostaa / sarjakuvat kiinnostaa”, huutaa sarjakuva- taiteilija.

Onneksi kiinnostaa.

Jyrki Nissisen väkevää underground- ilmaisuua nähdään myös Helsingin 22. sarjakuvafestivaalin graafisessa il- meessä. Festivaalisen virallisen taitei- lijän, Nissisen hahmot tulevat korista- maan Festivaalien lehteä, julisteita ja muita julkaisuja.

Helsingin 22. sarjakuvafestivaalit jär- jestetään 15. - 16. syyskuuta 2007 Kulttuuriareena Gloriassa.

Borgtron on juureton mutantti.

